

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**PRILOŽNOSTI IN IZZIVI UPORABE UMETNE INTELIGENCE V
REVIZIJI**

Ljubljana, september 2025

NIK ROGIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisan Nik Rogič, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtor predloženega dela z naslovom Priložnosti in izzivi uporabe umetne inteligence v reviziji, pripravljenega v sodelovanju z mentorjem izr. prof. dr. Antonom Manfredo

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravil samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi;
11. da sem preveril verodostojnost informacij, ki izhajajo iz zapisov na podlagi uporabe orodij umetne inteligence.

V Ljubljani, dne 11. 9. 2025

Podpis študenta:

POVZETEK

Zaključna strokovna naloga obravnava vpliv generativne umetne inteligence na revizijsko stroko. Namen raziskave je bil proučiti naloge, ki jih lahko umetna inteligenca optimizira, ovire pri njeni uporabi ter odnos revizorjev do tehnologije. Teoretični del zajema razvoj umetne inteligence, pravne in etične izzive ter možnosti uporabe v reviziji. Empirični del temelji na anketi med 31 zaposlenimi v reviziji. Rezultati kažejo, da revizorji že uporabljajo umetno inteligenco predvsem pri analizi podatkov in komunikaciji, jo ocenjujejo kot koristno, a opozarjajo na pomisleke glede zanesljivosti, varovanja podatkov in regulacije.

KLJUČNE BESEDE: umetna inteligenca, generativna umetna inteligenca, revizija, revizijski postopki, digitalna transformacija, izzivi uporabe, revizorji, regulacija, usposabljanje

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

ABSTRACT

The thesis explores the impact of generative artificial intelligence on the auditing profession. The aim was to identify tasks that artificial intelligence can optimize, barriers to its use, and auditors' attitudes toward the technology. The theoretical part covers artificial intelligence development, legal and ethical challenges, and its potential in auditing. The empirical part is based on a survey of 31 auditors in Slovenia. Results show that artificial intelligence is already used mainly for data analysis and communication, considered useful, but concerns remain regarding reliability, data protection, and regulation.

KEY WORDS: artificial intelligence, generative artificial intelligence, auditing, audit procedures, digital transformation, adoption challenges, auditors, regulation, training

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

KAZALO

1	UVOD	1
2	REVIZIJA IN IZZIVI SODOBNEGA REVIZIJSKEGA PROCESA.....	2
2.1	Opredelitev revizije in njen pomen.....	2
2.2	Ključni postopki in pristopi v reviziji.....	2
3	UMETNA INTELIGENCA IN NJEN POMEN V POSLOVANJU	3
3.1	Osnovni koncepti umetne inteligence	3
3.2	Razvoj in uporaba umetne inteligence v poslovanju.....	4
3.3	Omejitve in izzivi uporabe umetne inteligence	5
4	UPORABA UMETNE INTELIGENCE V REVIZIJI.....	6
4.1	Implementacija umetne inteligence in tehnike za analizo podatkov	6
4.2	Pravna ureditev in regulativni okvir uporabe umetne inteligence	7
4.3	Tveganja in etični vidiki uporabe umetne inteligence v reviziji.....	9
4.4	Uporaba orodij umetne inteligence pri obvladovanju revizijskih tveganj...	10
5	ANALIZA REZULTATOV ANKETE IN UGOTOVITVE.....	11
5.1	Namen raziskave.....	11
5.2	Metodologija in vzorec	12
5.3	Predstavitev in interpretacija rezultatov.....	12
6	SKLEP	20
	SEZNAM KLJUČNE LITERATURE	21
	LITERATURA IN VIRI	22
	PRILOGA	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Delovne izkušnje	13
Slika 2: Uporaba GUI pri delu v reviziji	14
Slika 3: Naloge, pri katerih uporabljajo UI	15
Slika 4: Koristnost GUI v reviziji.....	16
Slika 5: Ovire za uporabo UI.....	17
Slika 6: Vloga GUI v prihodnosti.....	18
Slika 7: Učinkovitost, uporaba in pripravljenost za izobraževanje	19

Slika 8: Navdušenje nad novo tehnologijo in želja po preizkušanju sodobnih digitalnih orodij.....	20
---	----

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik za zaposlene v revizijski hiši	1
--	---

SEZNAM KRATIC

angl. – angleško

AI – (angl. artificial intelligence); umetna inteligenca

API – (angl. application programming interface); programski vmesnik

ERP – (angl. enterprise resource planning); načrtovanje virov podjetja

EU – Evropska unija

EU AI Act – (Uredba (EU) 2024/1689); Evropska uredba o umetni inteligenci

GAN – (angl. generative adversarial networks); generativne adverzalne mreže

GDPR – (angl. General Data Protection Regulation); Splošna uredba o varstvu podatkov

GPT – (angl. generative pre-trained transformer); generativni prednaučeni transformer

GUI – generativna umetna inteligenca

IESBA – (angl. International Ethics Standards Board for Accountants); Mednarodni odbor za etične standarde računovodskih strokovnjakov

ISA – (angl. International Standards on Auditing); mednarodni standardi revidiranja

IT – (angl. information technologies); informacijske tehnologije

KPMG Clara – digitalna revizijska platforma družbe KPMG

LLM – (angl. large language models); veliki jezikovni modeli

NLP – (angl. natural language processing); obdelava naravnega jezika

OCR – (angl. optical character recognition); optično prepoznavanje znakov

PDF – (angl. portable document format); prenosni format dokumentov

RPA – (angl. robotic process automation); robotizirana avtomatizacija procesov

SAP – (angl. systems, applications and products in data processing); sistem za celovito upravljanje podjetja

1 UVOD

V zadnjih letih digitalna preobrazba pospešeno spreminja poslovne procese v skoraj vseh gospodarskih panogah. Tudi področje revidiranja se sooča z izzivi in priložnostmi, ki jih prinašajo nove tehnologije. Revizijska stroka se mora tako prilagajati novim načinom dela, pri čemer se poraja vprašanje, kako lahko umetna inteligenca (v nadaljevanju UI) podpira, dopolnjuje ali celo nadomesti določene revizijske postopke. Prav to predstavlja temeljno izhodišče te zaključne strokovne naloge.

Revizija je strokovno področje, ki temelji na analizi podatkov, preverjanju skladnosti z zakonodajo ter prepoznavanju napak, tveganj in nepravilnosti. V sodobnem poslovnem okolju se revizorji soočajo z vse večjimi količinami podatkov, strožjimi regulativnimi zahtevami in pričakovanji naročnikov, ki želijo natančne, hitre in zanesljive rezultate. Tradicionalni revizijski postopki, ki pogosto vključujejo obsežno ročno analizo dokumentacije in podatkov, postajajo čedalje manj učinkoviti.

UI omogoča avtomatizacijo tako rutinskih kot tudi zahtevnejših nalog, napredno analizo velikih podatkovnih zbirk ter hitro prepoznavanje vzorcev in anomalij. Njena uporaba v reviziji odpira nove priložnosti za optimizacijo delovnih procesov, povečanje natančnosti analiz in hitrejšo odkrivanje prevar ali napak. Kljub številnim prednostim pa se pojavljajo tudi pomembni izzivi – od zagotavljanja varnosti in zasebnosti podatkov ter skladnosti z zakonodajo, do vpliva, ki ga ima uvedba UI na delo in odgovornosti človeških revizorjev.

Namen te zaključne strokovne naloge je raziskati razloge in obseg uporabe UI pri izvajanju revizijskih nalog ter preučiti vpliv njene uvedbe na delo revizorjev v praksi. Pomembnost raziskave izhaja iz dejstva, da se revizijska stroka sooča z naraščajočimi količinami podatkov in strožjimi regulativnimi zahtevami. V takšnem okolju se pojavlja vprašanje, ali lahko UI revizorjem omogoči hitrejšo in natančnejšo izvajanje nalog, zmanjša tveganje za napake ter okrepi zaupanje v revizijske postopke. Rezultati raziskave bodo prispevali k boljšemu razumevanju potenciala UI za prihodnji razvoj revizijske stroke.

Zaključna strokovna naloga je razdeljena na šest poglavij, ki skupaj zagotavljajo celovit pregled uporabe UI v reviziji. Prvo, uvodno poglavje postavlja teoretično in praktično izhodišče raziskave. Drugo poglavje obravnava revizijo in izzive sodobnega revizijskega procesa, kar vključuje opredelitev revizije, njen pomen ter ključne postopke in pristope v reviziji. Tretje poglavje zajema pregled UI z vidika njene poslovne uporabe in omejitev, pri čemer so predstavljeni osnovni koncepti, razvoj in uporaba UI ter omejitve in izzivi pri njeni uporabi. Četrto poglavje se osredotoča na UI v reviziji, vključno z implementacijo in tehnikami za analizo podatkov, pravno ureditvijo in regulativnim okvirjem, tveganji, etičnimi vidiki ter uporabo orodij UI za obvladovanje revizijskih tveganj. V petem poglavju je predstavljena raziskava, pri čemer so opredeljeni njen namen, uporabljena metodologija in vzorec. Predstavljeni in interpretirani so rezultati raziskave. V šestem, sklepnem poglavju so povzete ugotovitve raziskave in predstavljene zaključne misli.

2 REVIZIJA IN IZZIVI SODOBNEGA REVIZIJSKEGA PROCESA

2.1 Opredelitev revizije in njen pomen

Revizija je sistematičen postopek, pri katerem usposobljeni strokovnjaki neodvisno ocenjujejo računovodske izkaze podjetja ali druge informacije z namenom preverjanja njihove pravilnosti, resničnosti in skladnosti z veljavnimi predpisi (Arens in drugi, 2012). Gre za temeljni del finančnega poročanja, ki prispeva k zaupanju javnosti v informacije, ki jih objavljajo podjetja. Revizorji s svojim delom zagotavljajo, da so računovodski izkazi podjetja resničen prikaz njegovega finančnega stanja in poslovanja ter da ustrezajo veljavnim računovodskim standardom in zakonodaji.

Slovenski inštitut za revizijo (2021) navaja, da revizija vključuje preiskovanje, analizo, preverjanje in potrjevanje poslovnih dogodkov ter računovodskih izkazov, pri čemer revizorji uporabljajo različne tehnike in postopke za odkrivanje napak ali nepravilnosti. Revizorji pri svojem delu sledijo načelom neodvisnosti, objektivnosti in strokovnosti, saj je verodostojnost njihovih ugotovitev odvisna od njihove nepristranskosti in strokovne presoje.

Hayes in drugi (2014) so pomen revizije razdelili na več ravni:

1. Za podjetje: Revizija pripomore k izboljšanju notranjih procesov, saj revizorji pogosto odkrijejo pomanjkljivosti v notranjih kontrolah, opozorijo na tveganja ali neučinkovitosti ter predlagajo izboljšave. Tudi če je glavni cilj zunanje revizije zagotoviti mnenje za zunanje uporabnike, ima lahko revizija velik notranji učinek tudi za podjetje.
2. Za lastnike in vlagatelje: Revizijsko poročilo predstavlja neodvisno zagotovilo, da so finančne informacije pravilne, kar zmanjšuje informacijsko asimetrijo med lastniki in vodstvom podjetja. Brez revizije bi vlagatelji težje zaupali predstavljenim podatkom, kar bi lahko zvišalo stroške kapitala.
3. Za trg in družbo: Revizija krepi stabilnost finančnih trgov, saj podjetjem pomaga vzdrževati zanesljivost in primerljivost poročanja. Revizija je postala simbol zaupanja v računovodske sisteme, ki jih družba dojema kot tehnično kompleksne in težko preverljive. Revizija tako deluje kot zaupanja vreden institut, ki prispeva k stabilnosti širšega gospodarskega sistema.
4. Za regulatorje: Revizijska poročila pomagajo regulatornim organom pri nadzoru nad podjetji in zagotavljanju skladnosti z zakonodajo, zlasti v reguliranih panogah, kot so bančništvo, zavarovalništvo ali javna podjetja.

2.2 Ključni postopki in pristopi v reviziji

Postopki in pristopi v zunanji reviziji so rezultat dolgoletnega razvoja revizijske stroke, ki temelji na strokovni presoji, metodološki natančnosti in prilagodljivosti. Arens in drugi (2017) navajajo, da revizijski proces poteka v štirih glavnih fazah, ki se med seboj smiselno

povezujejo ter omogočajo, da revizor pridobi zadostne in ustrezne dokaze za oblikovanje mnenja o resničnosti in poštenosti prikaza finančnih izkazov.

Prva faza obsega načrtovanje in oblikovanje revizijskega pristopa. Pri tem revizor najprej oceni, ali bo prevzel posel, pri čemer preveri svojo neodvisnost, strokovne kompetence in oceni potencialna tveganja. Poglobi se v razumevanje poslovanja naročnika – to pomeni, da mora poznati industrijo, regulatorne zahteve, poslovni model podjetja, ključne računovodske politike in notranje kontrole. Na tej osnovi določi prag materialnosti in splošno revizijsko strategijo, ki bo določala obseg in vrsto nadaljnjih postopkov (Arens in drugi, 2017).

V drugi fazi se izvajajo preizkusi kontrol in vsebinski preizkus poteka poslovanja. Preizkusi kontrol so namenjeni preverjanju, ali notranji kontrolni mehanizmi naročnika delujejo učinkovito – revizor pri tem uporablja tehnike, kot so opazovanje, inšpekcija, povpraševanje in ponovna izvedba določenih postopkov. Če se izkaže, da so kontrole učinkovite, se lahko revizor v večji meri zanese nanje in ustrezno zmanjša obseg nadaljnjih preizkusov. Vsebinski preizkusi transakcij pa so namenjeni neposrednemu preverjanju pravilnosti in popolnosti posameznih transakcij. Pri tem gre za preverjanje, ali so transakcije dejansko obstajale, ali so bile pravilno knjižene in ali so vključene v ustrezno obračunsko obdobje (Arens in drugi, 2017).

Tretja faza zajema analitične postopke in preizkuse transakcij. Analitični postopki vključujejo primerjave finančnih in nefinančnih podatkov, preverjanje razmerij ter iskanje nepričakovanih odstopanj. Preizkusi transakcij pa so namenjeni potrditvi ključnih računovodskih postavk na bilanci stanja – na primer z neposrednimi potrditvami (potrditve od bank ali kupcev), fizičnim pregledom sredstev, pregledom dokumentacije ali ponovno izvedbo določenih izračunov (Arens in drugi, 2017).

Četrta faza zajema zaključevanje revizije in izdajo poročila. Pri tem revizor opravi zaključne analitične postopke, preveri, ali je podjetje sposobno nadaljevati kot delujoče podjetje (angl. going concern), pridobi izjavo posloводства (angl. management representation letter) in preveri, ali je letno poročilo skladno z revizijskimi ugotovitvami. Na tej osnovi oblikuje revizijsko mnenje, ki ga predstavi v končnem revizijskem poročilu (Arens in drugi, 2017).

3 UMETNA INTELIGENCA IN NJEN POMEN V POSLOVANJU

3.1 Osnovni koncepti umetne inteligence

UI je področje računalništva, ki se ukvarja z razvojem tehnologij, ki omogočajo delovanje sistemov na način, ki posnema človekovo razmišljanje in vedenje. Gre za orodja in algoritme, ki lahko opravljajo naloge, kot so učenje iz podatkov, sklepanje, prepoznavanje vzorcev, razumevanje naravnega jezika in sprejemanje odločitev – torej dejavnosti, ki so sicer značilne za človeško inteligenco. Čeprav se koncept UI pojavlja že od sredine 20.

stoletja, še danes v literaturi ne najdemo enotne definicije, kar je posledica hitro razvijajoče se narave tega področja in raznolikih pristopov. Kljub temu večina opredelitev izhaja iz skupne osnove: gre za tehnologije, ki lahko samostojno zaznavajo okolje, se učijo iz podatkov in sprejemajo odločitve z določenim ciljem (Russell in Norvig, 2021).

Po definiciji, ki jo navajata Kaplan in Haenlein (2019), je UI zmožnost sistema, da razlaga zunanje podatke, se iz njih uči ter z uporabo naučenega dosega določene cilje. Gre torej za način delovanja, ki posnema človeško razmišljanje in vključuje več ključnih korakov: zaznavanje informacij iz okolja, učenje iz izkušenj oziroma podatkov, sprejemanje odločitev ter prilagajanje vedenja na podlagi novih okoliščin. Ena od podskupin UI je strojno učenje (angl. machine learning), ki obsega metode, s katerimi računalniški sistemi samodejno izboljšujejo svoje delovanje na podlagi izkušenj, brez potrebe po eksplicitnem programiranju. Strojno učenje sega od preprostih regresijskih analiz do kompleksnih globokih nevronske mreže, ki so osnova globokega učenja (angl. deep learning).

V sodobnem poslovnem kontekstu posebno mesto zavzema generativna umetna inteligenca (v nadaljevanju GUI), ki jo opredelimo kot sposobnost modelov, da ustvarjajo nove vsebine – besedila, slike, glasbo ali programsko kodo – na podlagi naučenih vzorcev. Med najbolj znane primere GUI spadajo veliki jezikovni modeli (angl. large language models – LLM), kot sta generativni prednaučeni transformer (angl. generative pre-trained transformer, v nadaljevanju GPT), imenovan GPT-4, in Google Gemini. Ti modeli temeljijo na arhitekturi transformatorjev in omogočajo ustvarjanje smiselnih in kontekstualno ustreznih besedilnih odzivov. Pomemben pristop predstavljajo tudi generativne adversarne mreže (angl. generative adversarial networks – GAN), kjer dva modela – generator in diskriminator – sodelujeta tako, da z medsebojnim tekmovanjem postopoma izboljšujeta kakovost ustvarjenih rezultatov. GUI odlikuje zmožnost ustvarjanja personaliziranih vsebin in reševanja kompleksnih nalog na način, ki je pogosto primerljiv ali celo presega človeške zmožnosti. Uporablja se jo v številnih panogah, od ustvarjalnih industrij do prava in revizije (Dhariwal in Nichol, 2021).

3.2 Razvoj in uporaba umetne inteligence v poslovanju

Razvoj UI je v zadnjih šestih desetletjih prešel od akademskih teorij do ene izmed tehnologij, ki danes vpliva na poslovni svet. Prvi razvojni val UI v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja je temeljil na sklepalnih sistemih in formalni logiki, a je njen napredek omejevala nizka računska zmogljivost. Šele z razvojem metod strojnega učenja, predvsem globokega učenja, ter z dostopom do velikih količin podatkov in naprednejše strojne opreme (npr. grafičnih kartic, oblčnih storitev), je UI postala komercialno zanimiva za podjetja. Na področju analitike podjetjem omogoča hitro obdelavo velikih podatkovnih nizov, kar izboljšuje napovedovanje povpraševanja, optimizacijo zaloga in segmentacijo strank. Primer uspešne uporabe UI je podjetje Amazon, ki z uporabo naprednih napovednih modelov za priporočanje izdelkov ustvarja znaten del svojih prihodkov. Sistem s pomočjo analize

preteklih nakupov, iskanj in klikov personalizira priporočila za vsakega uporabnika posebej, kar povečuje prodajo in hkrati krepi zvestobo strank (Haenlein in Kaplan, 2021).

Avtomatizacija poslovnih procesov, podprta z UI, podjetjem prinaša pomembne prihranke. Na primer, podjetje UiPath razvija rešitve za robotizirano avtomatizacijo procesov (angl. robotic process automation – RPA), ki omogočajo, da se rutinska opravila, kot so vnosi podatkov, preverjanje skladnosti in generiranje poročil, izvajajo popolnoma brez človeškega posredovanja. Podjetja v bančnem sektorju so z uvedbo takšnih rešitev zmanjšala čas obdelave transakcij za več kot 50 odstotkov, kar se neposredno odraža v nižjih stroških in boljši izkušnji za stranke (Willcocks in drugi, 2017).

Na področju odnosov s strankami podjetja uporabljajo UI za vzpostavljanje personaliziranih interakcij, bodisi prek klepetalnih robotov (angl. chatbots) bodisi prek virtualnih asistentov. Podjetje Sephora je na primer uvedlo pametnega asistenta, ki strankam pomaga izbrati kozmetične izdelke glede na njihove pretekle izbire in preference. Takšne rešitve ne povečujejo le prodaje, temveč izboljšujejo tudi zadovoljstvo uporabnikov (Davenport in drugi, 2020).

V kontekstu podpornih funkcij in odločanja UI podjetjem omogoča razvoj naprednih napovednih modelov, ki izboljšujejo ocenjevanje tveganj, oblikovanje strategij in odzivanje na spremembe na trgu. Zanimiv primer je podjetje Coca-Cola, ki uporablja UI za analizo podatkov iz družbenih omrežij in drugih virov za napovedovanje trendov potrošnikov, razvoj novih okusov ter optimizacijo oglaševalskih kampanj. S tem podjetje hitreje prilagaja svojo ponudbo in dosega bolj informirane strateške odločitve, kar povečuje njegovo konkurenčnost na globalnem trgu (Chui in drugi, 2018).

3.3 Omejitve in izzivi uporabe umetne inteligence

Kljub razvoju UI in njenim številnim pozitivnim vplivom na poslovne procese se v praksi pogosto pojavljajo resni izzivi in omejitve. Ti niso nujno povezani le s tehnologijo samo, temveč tudi s pravnimi, etičnimi, organizacijskimi in družbenimi vprašanji, ki jih razvoj in uporaba tovrstnih sistemov neizogibno sprožata. Uvajanje UI tako ni vedno preprosto, saj zahteva celovit premislek o tem, kako, kje in pod kakšnimi pogoji jo lahko odgovorno uporabljamo.

Ena od tehničnih omejitev je povezana z naravo delovanja UI, ki temelji na statističnem sklepanju in učenju iz podatkov. Učinkovitost modelov je neposredno odvisna od kakovosti, raznolikosti in količine vhodnih podatkov. Pomanjkljivi, neuravnoteženi ali pristranski podatki lahko vodijo do napačnih napovedi ali celo diskriminatornih rezultatov. Tako se lahko pojavi t. i. problem pristranskosti algoritmov (angl. algorithmic bias), kjer sistem reproducira in pogloblja družbene neenakosti, ki so že prisotne v podatkih (Floridi in drugi, 2018). V kontekstu poslovanja to lahko pomeni, da UI sprejema odločitve, ki so za določene

skupine uporabnikov neupravičeno neugodne, kar lahko vodi v pravne zaplete in posledice za ugled podjetja.

Poleg tehničnih so pomembni tudi organizacijski in kadrovski izzivi. Uvajanje UI v poslovanje zahteva ustrezno infrastrukturo, vlaganje v usposabljanje kadrov in prilagoditev obstoječih procesov. Mnogo podjetij nima zadostnega znanja ali virov za učinkovito implementacijo naprednih rešitev, kar ustvarja razkorak med velikimi korporacijami, ki lahko vlagajo v razvoj lastnih sistemov UI, in manjšimi organizacijami, ki ostajajo od teh možnosti izključene (Haenlein in Kaplan, 2021). Ta razlika odpira vprašanje digitalne neenakosti in dostopa do naprednih tehnologij, ki lahko dolgoročno vpliva na konkurenčnost manjših podjetij.

Evropska unija (v nadaljevanju EU) je z evropsko uredbo o UI (angl. EU AI Act) (Uredba (EU) 2024/1689 z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (Akt o umetni inteligenci), UL EU L 1689/2024), sprejela prvi celovit pravni okvir za urejanje področja UI na svetu. Temeljni cilj uredbe je zagotoviti, da se sistemi UI uporabljajo v skladu z evropskimi vrednotami, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, pravne države, demokracije, temeljnih pravic in varstva okolja. Uredba uvaja pristop, ki temelji na oceni tveganja, in razvršča sisteme UI v različne kategorije glede na stopnjo nevarnosti, ki jo predstavljajo za posameznike in družbo. Prepovedane so najbolj tvegane prakse, kot so družbeno točkovanje, manipulacija z vedenjem uporabnikov s pomočjo podzavestnih dražljajev in množična biometrična identifikacija v javnih prostorih. Poseben režim velja za tako imenovane visokotvegane sisteme, ki se uporabljajo v občutljivih sektorjih, kot so pravosodje, izobraževanje, zdravstvo, zaposlovanje in upravljanje kritične infrastrukture. Ti sistemi morajo izpolnjevati stroge tehnične in organizacijske zahteve glede preglednosti, kakovosti vhodnih podatkov, sledljivosti in človeškega nadzora.

V revizijskem kontekstu uporaba UI zahteva dodatno skrbnost – predvsem na treh področjih. Najprej mora biti zagotovljena jasna tehnična dokumentacija, ki natančno opredeljuje, kako sistem deluje, katere podatke uporablja in na kakšen način so interpretirani rezultati. Prav tako je nujno, da se pri uporabi UI dosledno preverja možnost pristranskosti ter zagotavlja objektivnost podatkov pri ocenjevanju tveganj in preverjanju skladnosti s predpisi. Nenazadnje morajo revizorji ohraniti nadzor nad procesi, ki jih podpira UI, ter prevzeti odgovornost za končne ugotovitve, kar pomeni, da UI ne sme nadomestiti njihove presoje, temveč jo lahko le dopolnjuje.

4 UPORABA UMETNE INTELIGENCE V REVIZIJI

4.1 Implementacija umetne inteligence in tehnike za analizo podatkov

Uporaba UI v reviziji je v zadnjih letih doživela pomemben premik, saj največja mednarodna revizijska podjetja uvajajo napredna digitalna orodja, ki omogočajo obdelavo in analizo

podatkov na povsem novi ravni. Eno izmed bolj uveljavljenih orodij je MindBridge Ai Auditor, ki ga med drugim uporablja tudi podjetje BDO. Gre za platformo, zasnovano za celovito analizo vseh poslovnih dogodkov v podjetju, ne zgolj vzorčnih. Revizorji tako lažje in hitreje zaznajo odstopanja, ki bi sicer lahko ostala neopažena. V enem izmed konkretnih primerov je MindBridge v neprofitni organizaciji prepoznal nenavadno klasifikacijo izdatkov za svetovalne storitve kot donacije. Sistem je na podlagi kombinacije statističnih in vsebinskih pravil transakcijo označil kot visoko tvegano, kar je vodilo do nadaljnjega pregleda in popravka v revizijskem poročilu (BDO, 2022).

Primeri iz prakse kažejo, da uporaba UI pomembno prispeva k učinkovitosti revizijskih postopkov. Deloitte je z rešitvijo Argus, ki temelji na obdelavi naravnega jezika (angl. natural language processing, v nadaljevanju NLP) in strojnem učenju, v nekaj dneh analiziral več kot 120.000 dokumentov v postopku prevzema večje proizvodne družbe ter s tem bistveno skrajšal čas pregleda in zmanjšal pravna tveganja (Deloitte, 2021). Podoben učinek ima tudi digitalna revizijska platforma KPMG Clara, ki digitalno podpira celoten revizijski proces in se lahko povezuje z različnimi sistemi za načrtovanje virov podjetja (angl. enterprise resource planning, v nadaljevanju ERP), npr. sistemom za celovito upravljanje podjetja (angl. systems, applications and products in data processing, v nadaljevanju SAP) in sistemom Oracle. V primeru revizije večnacionalnega trgovskega podjetja je omogočila poenotenje podatkov, hitrejše odkrivanje nepravilnosti in večjo preglednost komunikacije s stranko (KPMG, 2021).

Med vodilna orodja sodi tudi EY Helix, ki omogoča napredno obdelavo transakcijskih podatkov z uporabo strojnega učenja. Osnovna predpostavka platforme je analiza celotne populacije podatkov namesto zgolj vzorca, kar povečuje preglednost in zmanjšuje verjetnost, da bi nepravilnosti ostale neopažene. V eni izmed študij primera je Helix analiziral več kot milijon transakcij mednarodnega podjetja in samodejno izpostavil knjižbe z nenavadnimi časovnimi vzorci ter redko uporabljenimi kombinacijami kontov. Med zaznanimi odstopanji je bila tudi napaka pri knjiženju rezervacij, ki bi jo klasični vzorčni pristop najverjetneje spregledal. Takšna orodja revizorjem torej omogočajo, da se bolj osredotočijo na presojanje rezultatov, medtem ko rutinske naloge prevzame tehnologija (EY, 2020).

4.2 Pravna ureditev in regulativni okvir uporabe umetne inteligence

Vpeljava UI v revizijsko prakso odpira številna pravna vprašanja, ki segajo od skladnosti z zakonodajo do profesionalne odgovornosti. Ključno je zagotoviti, da uporaba tovrstne tehnologije sledi veljavnim pravnim normam, spoštuje poklicne standarde in omogoča ustrezen nadzor nad avtomatiziranimi postopki. Pravni okvir, ki ureja to področje, obsega tako nacionalne kot mednarodne vire, pri čemer ima osrednjo vlogo evropska zakonodaja – zlasti pravila o varstvu osebnih podatkov in mednarodni revizijski standardi. Te omejitve niso zaviralni dejavnik, temveč predstavljajo osnovni pogoj za odgovorno vključevanje naprednih tehnologij v revidiranje (Tvede-Jensen in Werner, 2024).

Med osrednjimi zakonodajnimi dokumenti izstopa Uredba (EU) 2024/1689 akt o umetni inteligenci, ki velja za prvo celovito zakonodajo na svetu, namenjeno urejanju te hitro razvijajoče se tehnologije. Uredba uvaja razvrstitev sistemov UI glede na stopnjo tveganja, ki ga predstavljajo za posameznike in njihove temeljne pravice. Sistemi, ki se uporabljajo v reviziji – denimo za analizo transakcij, identifikacijo tveganj ali zaznavanje nepravilnosti – pogosto sodijo med visoko tvegane. Zato zanje veljajo stroge zahteve, kot so sledljivost odločitev, pojasnljivost modelov, uporaba kakovostnih podatkov, zagotavljanje človeškega nadzora in obvladovanje kibernetских tveganj. Te zahteve omogočajo zakonito in odgovorno uporabo UI ter preprečujejo zlorabe ali neupravičen prenos odgovornosti na algoritme (Tvede-Jensen in Werner, 2024).

Poleg tega je pri uporabi UI v reviziji ključnega pomena spoštovanje Uredbe (EU) 2016/679, znane kot Splošna uredba o varstvu podatkov (angl. General Data Protection Regulation, v nadaljevanju GDPR). Ta določa načela zakonite, poštene in pregledne obdelave osebnih podatkov. Revizorji pri svojem delu pogosto obdelujejo občutljive informacije – od evidenc plač in osebnih podatkov zaposlenih do zaupnih notranjih dokumentov. Uporaba UI v takšnem kontekstu mora zagotavljati, da posamezniki niso predmet izključno avtomatiziranega odločanja brez možnosti človeškega posredovanja. Pomembno je tudi jasno definirati pogodbene odnose z zunanjimi ponudniki UI-storitev, zlasti v primeru uporabe oblačnih rešitev, kjer se podatki obdelujejo izven neposrednega nadzora revizijskega podjetja. V praksi to pomeni, da morajo biti jasno opredeljeni lokacija hrambe podatkov, dostopne pravice in čas hrambe, saj lahko kršitve teh določb pomenijo resne posege v pravico do zasebnosti (De Santis in drugi, 2024).

Z vidika strokovnih standardov je ključnega pomena tudi skladnost z mednarodnimi standardi revidiranja (angl. International Standards on Auditing, v nadaljevanju ISA). Standardi, kot so ISA 500 (Revizijsko dokazilo), ISA 230 (Dokumentacija revizije) in ISA 315 (Opredelitev in ocena tveganj), zahtevajo, da revizor zagotovi sledljivost in preverljivost vseh postopkov, ki vodijo do oblikovanja revizijskega mnenja. Če UI generira zaznavo ali opozorilo, mora biti to ustrezno dokumentirano in vključeno v profesionalno presojo. Revizor mora obdržati svojo neodvisno strokovno vlogo in ne sme slepo slediti avtomatiziranim izidom, zlasti v primerih, ko UI deluje kot t. i. »črna skrinjica«, katere notranjih mehanizmov ni mogoče pojasniti. Profesionalna presoja tako ostaja temelj revizijske dejavnosti, UI pa naj deluje kot dopolnilo, ne kot nadomestilo (Bookey in Soobaroyen, 2019).

Poleg navedenega se revizijska podjetja soočajo tudi s pogodbenopravnimi omejitvami. Z naročniki je treba skleniti pogodbe, ki natančno določajo odgovornosti, varovanje informacij in dopustne načine uporabe tehnoloških orodij. Če uporaba UI vključuje uporabo zunanjih programskih vmesnikov (angl. application programming interface – API) ali programske rešitve tretjih oseb, mora pogodba jasno opredeliti, v kakšnem obsegu se podatki obdelujejo, prenašajo ali hranijo. Takšne določbe so namenjene preprečevanju kršitev pogodb, ki bi lahko vodile do civilnopravnih posledic ali celo izgube licence (De Santis in drugi, 2024).

Regulativne omejitve torej niso ovira, temveč varovalni mehanizmi, ki omogočajo uravnoteženo in zakonito integracijo UI v revizijo. Le z doslednim spoštovanjem zakonodaje, strokovnih standardov in pogodbenih obveznosti lahko UI doseže svoj potencial, ne da bi ogrozila načela revizijske etike ali pravic vpletenih deležnikov (Tvede-Jensen in Werner, 2024).

4.3 Tveganja in etični vidiki uporabe umetne inteligence v reviziji

Uvedba UI v revizijsko prakso ne prinaša zgolj inovacij in učinkovitejših postopkov, temveč odpira tudi vrsto kompleksnih vprašanj. Med najbolj perečimi so tveganja, povezana s strokovno odgovornostjo, ne transparentnostjo odločitev, vgrajeno pristranskostjo algoritmov in morebitnimi zlorabami zbranih informacij. Ta vprašanja ne zadevajo le tehničnega ali operativnega vidika, temveč v ospredje postavljajo tudi globlje etične dileme – kako ohraniti neodvisnost revizorjev, kako zagotoviti preglednost delovanja in kako odgovorno ravnati z občutljivimi podatki. Vse to se ne odraža le na kakovosti revizijskih postopkov, temveč dolgoročno vpliva tudi na ugled in verodostojnost celotne revizijske stroke (Fedyk in drugi, 2022).

Ena najbolj očitnih groženj je t. i. operativno tveganje. To nastopi, kadar UI zaradi pomanjkljivih vhodnih podatkov, nepravilnega treniranja modela ali napačnih algoritmičnih odločitev deluje nepredvidljivo. V praksi to pomeni, da sistem morda ne prepozna bistvenih nepravilnosti ali pa jih napačno interpretira, kar lahko vodi do zavajajočih ugotovitev. Še posebej tvegano je, če tak sistem deluje brez ustreznega človeškega nadzora ali validacije rezultatov (De Santis in drugi, 2024).

Tehnološki vidik tveganja je povezan z naravo same UI – pogosto gre za modele, ki temeljijo na strojno-učečih se algoritmih, globokem učenju ali NLP. Takšni modeli pogosto delujejo kot »črne skrinjice«, kjer niti razvijalci, kaj šele uporabniki, ne morejo zanesljivo razložiti, kako je sistem prišel do določene odločitve. V kontekstu revizije to pomeni, da revizor težko transparentno obrazloži svoje ugotovitve, kar lahko zmanjšuje zaupanje naročnikov in regulatorjev ter postavlja pod vprašaj profesionalno integriteto (Katamba, 2019).

Nadalje se pojavlja tudi tveganje za izgubo zaupanja. Če revizorji slepo sledijo rezultatom UI in zanemarijo lastno presojo, se lahko hitro znajdejo v situaciji, ko pride do napake – in posledično do resne izgube zaupanja. Javnost, regulatorji in stranke pričakujejo odgovorno in premišljeno presojo, ne pa slepega zaupanja v tehnologijo. Še posebej to velja za panoge, ki delujejo v javnem interesu, kot so javna podjetja in regulirana področja (Tvede-Jensen in Werner, 2024).

Med etičnimi izzivi se pogosto odpira vprašanje, kdo je odgovoren za napake, ki jih povzroči UI. Čeprav tehnologija predstavlja podporo, to še ne pomeni, da se odgovornost prenaša na razvijalce. Kodeks Mednarodnega odbora za etične standarde računovodskih strokovnjakov (angl. International Ethics Standards Board for Accountants – IESBA) jasno določa, da mora

revizor ohraniti svojo neodvisno presojo in ostati odgovoren za vse, kar podpiše v končnem poročilu (Fedyk in drugi, 2022).

Dodaten etični izziv se skriva v možnosti algoritmične pristranskosti. UI se uči iz zgodovinskih podatkov, ki so pogosto obarvani s preteklimi napakami, kulturnimi predsodki ali sistemskimi odkloni. Če so ti podatki nekritično uporabljeni, lahko privedejo do nepoštenih sklepov – na primer do pretirane osredotočenosti na določene stranke ali transakcije, medtem ko druge ostanejo spregledane. Takšna pristranskost ni le tehnična napaka, temveč nasprotuje osnovnim načelom pravičnosti, objektivnosti in enake obravnave – vrednotam, na katerih temelji revizijska etika (De Santis in drugi, 2024).

Temeljno dejstvo je, da tehnologija ne more nadomestiti profesionalne presoje. Ne glede na to, kako napredni postajajo sistemi UI, mora končna odgovornost za presojo tveganj in pomena ugotovitev ostati v rokah človeka. Etična raba UI pomeni, da revizor zna uporabljati tehnologijo kot podporno orodje – in ne kot nadomestilo. Vsaka avtomatizirana odločitev mora biti umeščena v kontekst in kritično ovrednotena ob upoštevanju zakonodajnega, poslovnega in organizacijskega okolja (Katamba, 2019).

4.4 Uporaba orodij umetne inteligence pri obvladovanju revizijskih tveganj

Eden izmed pogostejših revizijskih izzivov je tveganje za napačno časovno razmejitev, ki se nanaša na možnost, da prihodki ali odhodki niso knjiženi v ustreznem obračunskem obdobju. V sodobnih ERP-sistemih lahko UI analizira zaporedje dokumentov, datume transakcij ter povezane dobavnice in na podlagi tega prepozna morebitna časovna neskladja med opravljeno storitvijo ter dejanskim knjiženjem. Na primer, če sistem zazna račun z datumom izdaje 30. decembra, hkrati pa ugotovi, da se je dobava ali opravljena storitev zgodila šele v januarju, lahko označi takšno transakcijo kot tvegano ter predlaga dodaten pregled.

Takšno rešitev ponuja orodje Trullion, ki samodejno bere pogodbe, račune in datume ter jih povezuje s knjiženji. S tem omogoča natančne analize, saj primerja datum transakcije z datumom knjiženja in zazna morebitna odstopanja ali manjkajoče obveznosti. Poleg tega lahko sistem vključuje tudi informacije iz e-poštne korespondence ali skeniranih pogodb, kar še dodatno poveča natančnost analize. Pri obravnavi skeniranih dokumentov ima pomembno vlogo orodje Rossum, ki temelji na naprednem optičnem prepoznavanju znakov (angl. optical character recognition – OCR) in omogoča avtomatsko branje vsebine prenosnega formata dokumentov (angl. portable document format – PDF) in pogodb. Sistem prepozna ključne podatke, kot so datum opravljene storitve, znesek in datum podpisa pogodbe, kar je posebej uporabno pri identifikaciji neknjižnih obveznosti ob koncu obračunskega obdobja. V primeru, ko je pogodba podpisana 28. decembra, obveznost pa ni ustrezno pripoznana, lahko Rossum in Trullion takšno situacijo prepoznata in opozorita na morebitno odstopanje.

Časovne razmejitve predstavljajo še eno pomembno področje, kjer lahko UI prispeva k izboljšanju nadzora. Podjetja v praksi pogosto mesečno najemajo storitve, ki jih je treba ustrezno časovno razmejiti, kot so na primer podpora pri uporabi informacijskih tehnologij (angl. information technologies – IT), varovanje ali najemi. Orodje za analizo poslovanja, ustvarjeno na podlagi umetne inteligence (angl. artificial intelligence, v nadaljevanju AI), imenovano Spindle AI, omogoča uporabnikom, da z uporabo naravnega jezika preverijo skladnost razmejitev – na primer z vprašanjem: »Ali so bile pasivne razmejitve za december skladne s predhodnimi meseci?«. Sistem nato izdela analizo in izpostavi morebitna odstopanja, časovne zamike ali druge nepravilnosti. Napredna analiza velikih količin transakcijskih podatkov je mogoča tudi s pomočjo orodja Mind Bridge, ki temelji na UI in statističnih modelih za prepoznavanje vzorcev ter odstopanj. Sistem lahko zazna neobičajno nizke rezervacije, nenavadne časovne zamike ali druga odstopanja v primerjavi s preteklimi obdobji ali primerljivimi podjetji.

Enako načelo velja tudi za rezervacije v zvezi s pravnimi tveganji. Če podjetje ne oblikuje rezervacij za odprte sodne postopke, kljub temu da ti obstajajo in so zabeleženi v interni dokumentaciji ali korespondenci, lahko orodje s pomočjo analize besedil in komunikacije zazna takšna tveganja. Dodatno področje, kjer imajo digitalna orodja pomembno vlogo, je usklajenost glavne knjige s pomožnimi evidencami. V kompleksnih ERP-okoljih se lahko pojavijo neskladja med glavno knjigo in evidencami zalog, osnovnimi sredstvi ali terjatvami. Orodje Zapliance, specializirano za SAP-okolja, omogoča avtomatsko primerjavo saldo, identifikacijo razlik in nepravilnosti ter povezovanje transakcij z njihovimi izhodišči.

Nenazadnje je pomembna tudi revizijska analiza obračuna plač. Čeprav so plačilni sistemi v večini organizacij avtomatizirani, lahko kljub temu pride do napak – na primer pri dodatkih, spremembah pogodb ali nepravilni davčni obravnavi. Orodji Mind Bridge in Spindle AI lahko primerjata pogodbe o zaposlitvi, plačilne liste, podatke o prispevkih in veljavno zakonodajo ter zaznata nepravilnosti. Če bi dva zaposlena z enako osnovno plačo denimo prejela občutno različno neto izplačilo brez jasne razlage, bi sistem to označil kot odstopanje, vredno dodatne analize.

5 ANALIZA REZULTATOV ANKETE IN UGOTOVITVE

5.1 Namen raziskave

Namen raziskave v okviru zaključne strokovne naloge je raziskati, kakšen je odnos revizorjev do uporabe GUI pri njihovem delu, ter prepoznati ključne prednosti, ovire in zaznane izzive, povezane z njeno uporabo. Z anketo želimo preveriti, v kolikšni meri so se revizorji že srečali z uporabo GUI, pri katerih nalogah jo uporabljajo ter kakšna so njihova stališča do te tehnologije. Poudarek namenjamo tudi njihovi pripravljenosti za izobraževanje, zaznani koristnosti in enostavnosti uporabe UI ter vplivu osebne naravnosti do tehnologije. Vprašanja so bila oblikovana na podlagi teoretičnega dela zaključne

strokovne naloge in obstoječe znanstvene literature, v kateri so bili že raziskani dejavniki, ki vplivajo na sprejetje UI v revizijskih postopkih. Rezultati ankete bodo omogočili primerjavo med ugotovitvami iz tujih raziskav in dejanskimi razmerami v slovenskem prostoru.

5.2 Metodologija in vzorec

Za izvedbo raziskave smo uporabili spletno orodje 1KA, ki omogoča enostavno in hitro zbiranje podatkov v digitalni obliki. Anketa je bila popolnoma anonimna in dostopna v obdobju med 5. in 27. julijem 2025. Pred pričetkom distribucije smo vprašalnik poskusno poslali trem osebam, ki so preverile razumljivost vprašanj in strukturo vprašalnika.

Anketa je vsebovala skupno deset vprašanj: uvodni del se je nanašal na demografske podatke (spol, starost, delovne izkušnje), osrednji del je zajemal vprašanja o uporabi UI, zaznani koristnosti in pripravljenosti na njeno uporabo, poseben sklop pa je bil namenjen dejavnikom, kot sta naklonjenost tehnologiji in percepcija bodoče vloge UI v reviziji.

Anketo smo poslali aktivnim revizorjem in asistentom v reviziji, zaposlenim v revizijski družbi v Sloveniji. Vzorec je bil namenski, saj so bili ciljno zajeti posamezniki, ki imajo vsaj osnovne izkušnje s postopki revidiranja. Skupaj je bilo v anketi zbranih 31 popolnoma izpolnjenih odgovorov, od tega je bilo 13 moških (44 %) in 18 žensk (56 %).

5.3 Predstavitev in interpretacija rezultatov

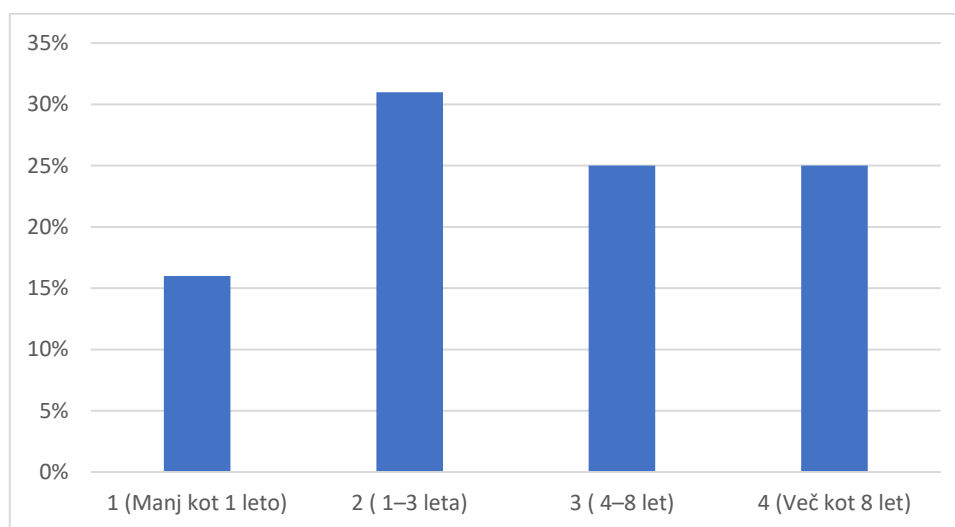
V nadaljevanju so predstavljeni rezultati ankete, ki bodo služili za primerjavo s teoretičnimi izhodišči in raziskavami, predstavljenimi v predhodnih poglavjih. Pri prvem vprašanju nas je zanimala starostna struktura anketirancev. Največ anketirancev (41 %) spada v starostno skupino med 23 in 30 let, kar kaže na prevlado mlajših strokovnjakov ali asistentov v reviziji. Sledi starostna skupina med 30 in 40 let (28 %), medtem ko jih je 16 % starejših od 40 let. Najmanjši delež (16 %) predstavljajo osebe, mlajše od 23 let. Takšna razporeditev je skladna s pričakovanjem, da revizijsko delo pogosto opravljajo posamezniki na začetku ali sredi svoje poklicne poti. Te ugotovitve so pomembne tudi za nadaljnjo interpretacijo rezultatov, saj se odnos do UI pogosto razlikuje glede na starost.

Pri vprašanju o delovnih izkušnjah je bila razporeditev anketirancev na področju revizije razmeroma enakomerna, kar nam je omogočilo primerjavo mnenj tako začetnikov kot izkušenih strokovnjakov. Kot prikazuje slika 1, ima največ anketirancev (31 %) 1–3 let delovnih izkušenj, čemur sledita skupini s 4–8 let in z več kot 8 leti delovnih izkušenj (vsaka po 25 %). Najmanjši delež predstavljajo osebe z manj kot enim letom delovnih izkušenj (16 %). Ti rezultati vključujejo poglede posameznikov z različnimi stopnjami praktičnega znanja, kar omogoča realen vpogled v delovne procese v reviziji.

Analiza demografskih podatkov dodatno razkriva korelacijo med starostjo, spolom in delovnimi izkušnjami. Anketiranci iz mlajših starostnih skupin (manj kot 23 let in 23–30 let)

večinoma izkazujejo manj delovnih izkušenj (1–3 leta), pri čemer so moški nekoliko bolj koncentrirani v srednjem razponu izkušenj, medtem ko ženske prikazujejo širši razpon, vključno z začetnimi in daljšimi obdobji prakse. Anketiranci iz starejših starostnih skupin (30–40 let in 40 let ali več) večinoma izkazujejo višje delovne izkušnje (4–8 let ali več kot 8 let), pri čemer razlike med spoloma niso izrazite, kar kaže na izenačevanje izkušenj z naraščanjem starosti. Skupno rezultati nakazujejo jasno povezavo med starostjo in stopnjo delovnih izkušenj, medtem ko spol vpliva predvsem na razpon izkušenj pri pripadnikih mlajših generacij.

Slika 1: Delovne izkušnje

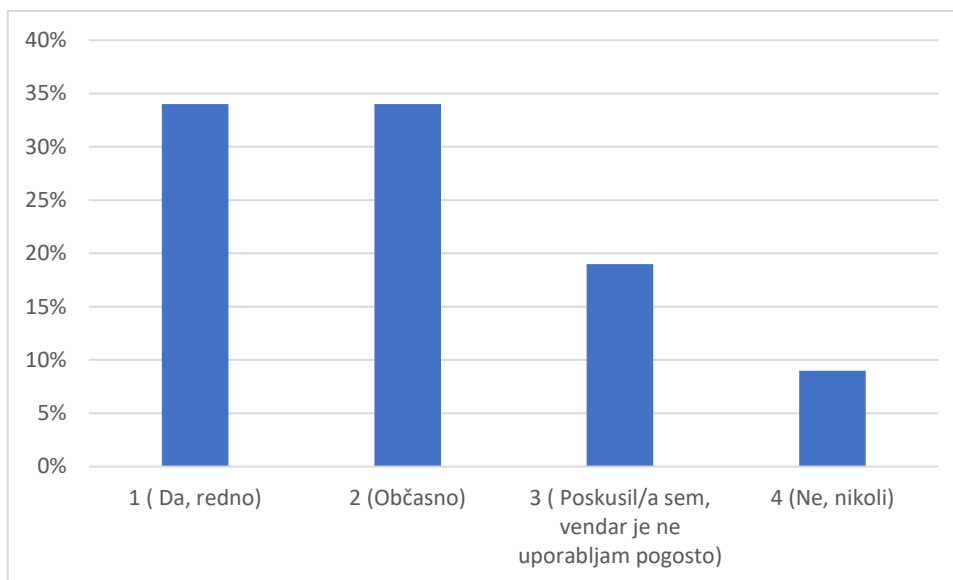
Vir: lastno delo.

Slika 2 prikazuje, v kolikšni meri anketiranci že uporabljajo GUI v okviru svojega dela v reviziji. Rezultati kažejo, da je večina sodelujočih (89 %) že imela stik z GUI, kar pomeni, da gre za tehnologijo, ki jo revizorji v praksi že dobro poznajo. Analiza rezultatov ankete kaže, da uporaba GUI pri revizijskem delu korelira s starostjo, delovnimi izkušnjami in v manjšem obsegu tudi s spolom anketirancev. Mlajši in manj izkušeni anketiranci (manj kot 30 let, z manj kot tremi leti prakse) poročajo predvsem o poskusni ali občasni uporabi UI, medtem ko starejši in bolj izkušeni respondenti pogosteje vključujejo UI v svoje delo. Pri spolu so razlike manj izrazite, čeprav ženske nekoliko pogosteje poročajo o redni uporabi UI.

Visoka stopnja sprejetosti in uporabe UI med anketiranci kaže, da se ta tehnologija že uveljavlja kot podporno orodje pri revizijskem delu. Ti rezultati so še posebej zanimivi, saj je revizija tradicionalno konservativna panoga, v kateri prevladuje visoka stopnja regulacije in previdnosti. Primerjava s tujimi raziskavami, npr. De Santis in drugi (2024), pokaže, da so osebe, ki so bile del raziskave, razmeroma odprte do uvajanja novih tehnologij, saj so strokovnjaki v omenjeni raziskavi večkrat opozorili na zadržanost do uporabe UI zaradi pravnih in etičnih dilem ter pomanjkanje zaupanja v rezultate, ki jih ponujajo generativni

modeli. V tej luči so rezultati ankete pomembni tudi z vidika prihodnje usmeritve razvoja revizije v Sloveniji, saj nakazujejo pripravljenost za integracijo UI ob ustreznih varnostnih, zakonskih in strokovnih okvirih.

Slika 2: Uporaba GUI pri delu v reviziji

Vir: lastno delo.

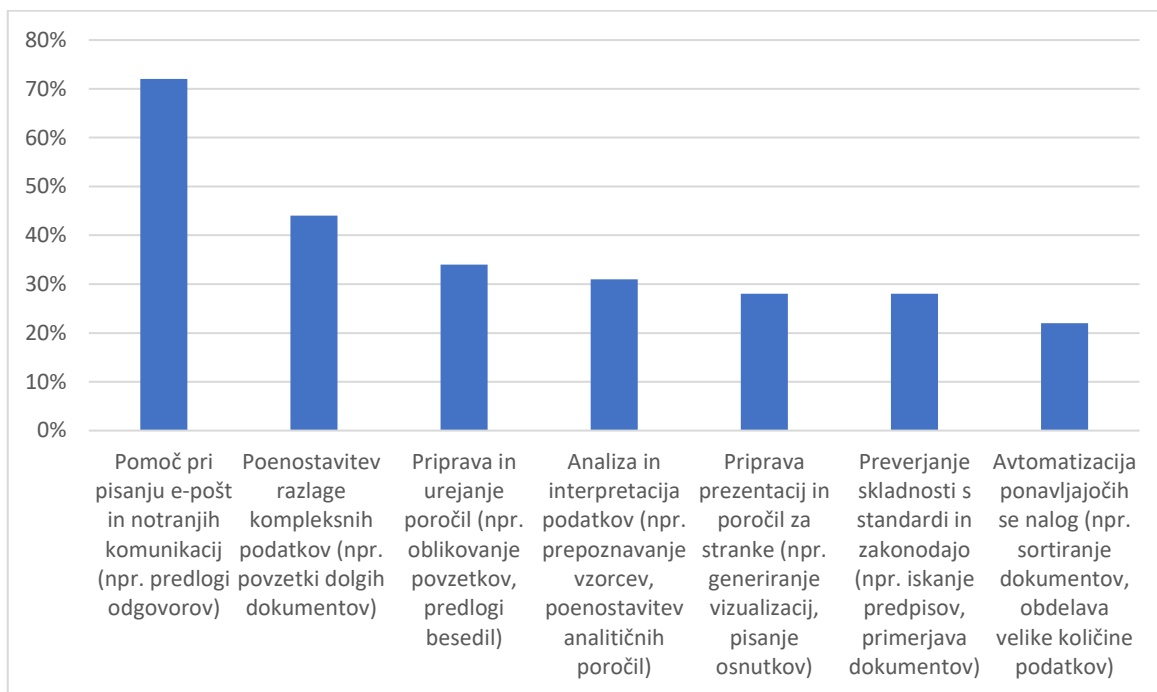
Z naslednjim vprašanjem (slika 3) smo želeli podrobneje ugotoviti, pri katerih konkretnih revizijskih nalogah anketiranci uporabljajo GUI. Vprašanje je imelo možnih več odgovorov. Največ anketirancev (72 %) je odgovorilo, da uporabljajo UI pri pisanju e-poštnih sporočil in notranji komunikaciji, kar kaže, da je največja vrednost generativnih modelov za zdaj predvsem v administrativni in komunikacijski podpori. To je razumljivo, saj so naloge, kot so priprava osnutkov e-poštnih sporočil, standardnih odgovorov ali strukturiranih povzetkov, pogoste, rutinske in časovno potratne.

Sledi uporaba UI za poenostavitev razlage kompleksnih podatkov (44 %), kar pomeni, da GUI vse bolj služi tudi kot orodje za interpretacijo dolgih in zapletenih dokumentov. To je pomemben podatek, saj kaže, da so anketiranci pripravljeni zaupati UI tudi bolj analitične naloge, zlasti ko gre za razlago zapletenih vsebin. Uporaba pri pripravi in urejanju poročil (34 %), analizi podatkov (31 %) ter preverjanju skladnosti z zakonodajo in standardi (28 %) kaže na že vpeljano funkcionalnost UI v ključne revizijske faze, vendar še ne v tolikšni meri kot pri administraciji. Presenetljivo visok je tudi delež uporabe UI za pripravo predstavitev in poročil za stranke (28 %), kar kaže na njeno naraščajočo vlogo v zunanji komunikaciji.

Na drugi strani anketiranci nekoliko manj pogosto (22 %) uporabljajo UI za avtomatizacijo ponavljajočih se nalog, kakršni sta razvrščanje dokumentov ali obdelava velikih količin podatkov. To kaže, da naprednejša avtomatizacija v praksi še ni tako razširjena, verjetno

zaradi večje kompleksnosti teh integracij, višjih varnostnih zahtev ali omejitve dostopa do kakovostnih podatkovnih virov.

Slika 3: Naloge, pri katerih uporabljajo UI

Vir: lastno delo.

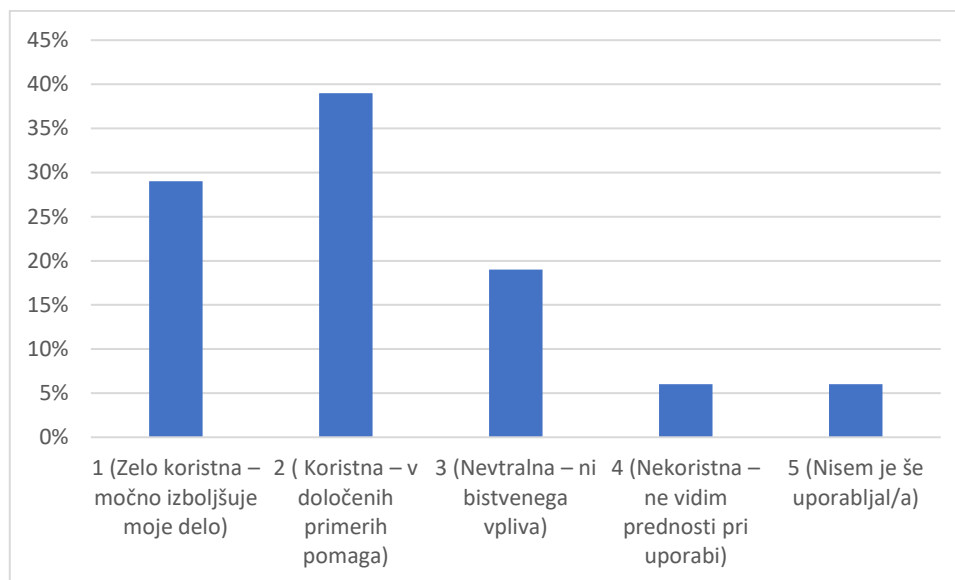
Pri vprašanju glede koristnosti GUI (slika 4) nas je zanimalo, kako anketiranci subjektivno ocenjujejo njeno uporabnost v okviru opravljanja svojega poklica. Namen vprašanja je bil pridobiti vpogled v to, ali uporabniki doživljajo UI kot koristno orodje pri svojem delu – ne glede na to, kako pogosto jo uporabljajo. Največji delež anketirancev (39 %) meni, da je koristna v določenih primerih, kar kaže na pragmatičen pogled na tehnologijo. UI v praksi torej ni dojeta kot revolucionarna tehnologija, ki bi preoblikovala vse delovne naloge, temveč kot uporabna oblika pomoči v specifičnih situacijah, kjer lahko izboljša hitrost ali kakovost opravljenega dela.

Nadalje 29 % anketiranih ocenjuje, da je GUI zelo koristna in da močno izboljšuje njihovo delo, kar potrjuje, da obstaja pomembna skupina zgodnjih sprejemnikov, ki so tehnologijo že integrirali v svoje delovne procese in v njej prepoznavajo konkreten napredek. To pomeni, da skupno kar 68 % vprašanih zaznava pozitivne učinke uporabe UI, kar je spodbuden podatek glede potenciala za širšo uporabo tehnologije v prihodnosti. Zanimivo pa je, da 19 % anketirancev ostaja nevtralnih, kar bi lahko nakazovalo na še neizkoriščen potencial – bodisi zaradi pomanjkanja informacij bodisi zaradi specifične narave nalog, ki jih opravljajo. Manjši delež anketiranih meni, da je UI nekoristna (6 %) ali je sploh še niso uporabili (6 %).

Skupaj rezultati nakazujejo, da večina uporabnikov prepozna uporabno vrednost UI, a je stopnja njene koristnosti odvisna od konkretnega delovnega konteksta, nalog in individualne

izkušenosti. Vse to podpira ugotovitve Tvede-Jensen in Werner (2024), ki v raziskavi poudarjata, da uspešnost uvedbe UI ni odvisna le od orodja, temveč tudi od usposobljenosti uporabnikov in organizacijske podpore.

Slika 4: Koristnost GUI v reviziji

Vir: lastno delo.

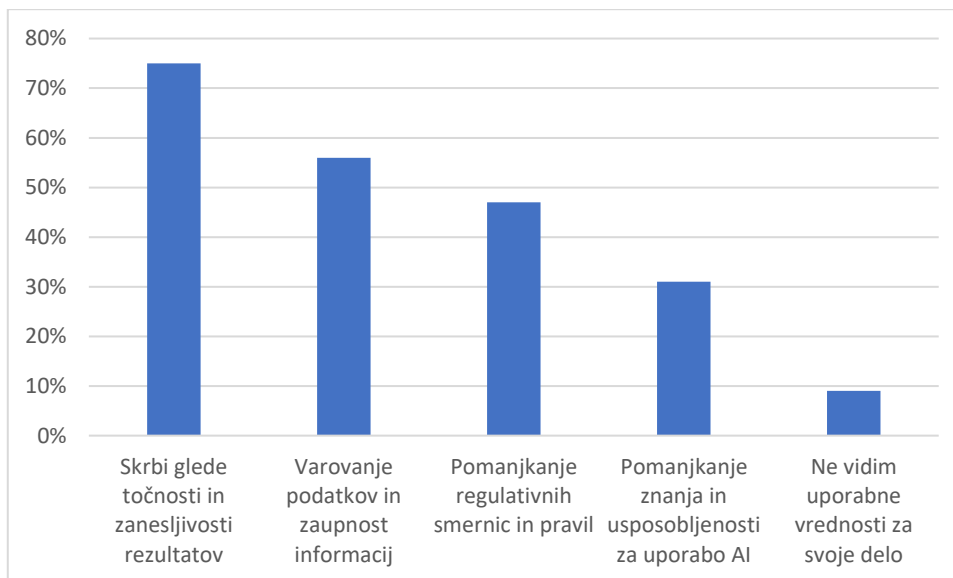
Vprašanje glede ovir za uporabo UI (slika 5) je bilo oblikovano z namenom prepoznavanja ključnih dejavnikov, ki po mnenju revizorjev zavirajo ali otežujejo širšo uporabo UI pri njihovem delu. Pri tem vprašanju je bilo možno izbrati več odgovorov, saj ovire pogosto izhajajo iz večplastnih virov – tehničnih, regulativnih in organizacijskih. Največ anketirancev (75 %) je kot glavno oviro izpostavilo skrb glede točnosti in zanesljivosti rezultatov, kar kaže na nizko stopnjo zaupanja v delovanje in rezultate, ki jih generira UI. Gre za utemeljeno zadržanost, saj tudi strokovna literatura pogosto poudarja, da morajo biti UI-orodja podvržena dodatnemu preverjanju in validaciji (Katamba, 2019). V reviziji je zanesljivost tehnologije povezana s strokovno odgovornostjo revizorja.

Druga najpogostejše izbrana ovira je varovanje podatkov in zaupnost informacij (56 %). Ta odgovor se ujema s pomisleki, navedenimi v teoretičnem delu, kjer smo izpostavili, da so revizorji pogosto v stiku z občutljivimi finančnimi in osebnimi podatki, uporaba zunanjih UI-orodij pa lahko ogrozi skladnost z GDPR in drugimi predpisi. Tretji najpogostejši odgovor se nanaša na pomanjkanje regulativnih smernic in pravil (47 %), kar kaže, da si revizorji želijo jasnejših zakonskih in poklicnih okvirjev, ki bi definirali meje dopustne uporabe UI. To je še posebej pomembno v kontekstu Akta o umetni inteligenci, ki za revizijske sisteme pogosto predvideva status visoko tveганиh tehnologij.

Pomanjkanje znanja in usposobljenosti za uporabo UI je izpostavilo 31 % anketirancev, kar odpira vprašanje o nujnosti dodatnega izobraževanja in razvoja digitalnih kompetenc.

Zanimivo pa je, da le 9 % vprašanih meni, da UI nima uporabne vrednosti za njihovo delo, kar pomeni, da večina revizorjev prepoznava njen potencial, vendar potrebuje boljše pogoje za njeno uporabo. Rezultati kažejo, da širše uporabe UI v reviziji ne zavira pomanjkanje zanimanja, temveč kombinacija tehničnih zadržkov, regulatorne negotovosti in skrbi glede varstva podatkov.

Slika 5: Ovire za uporabo UI

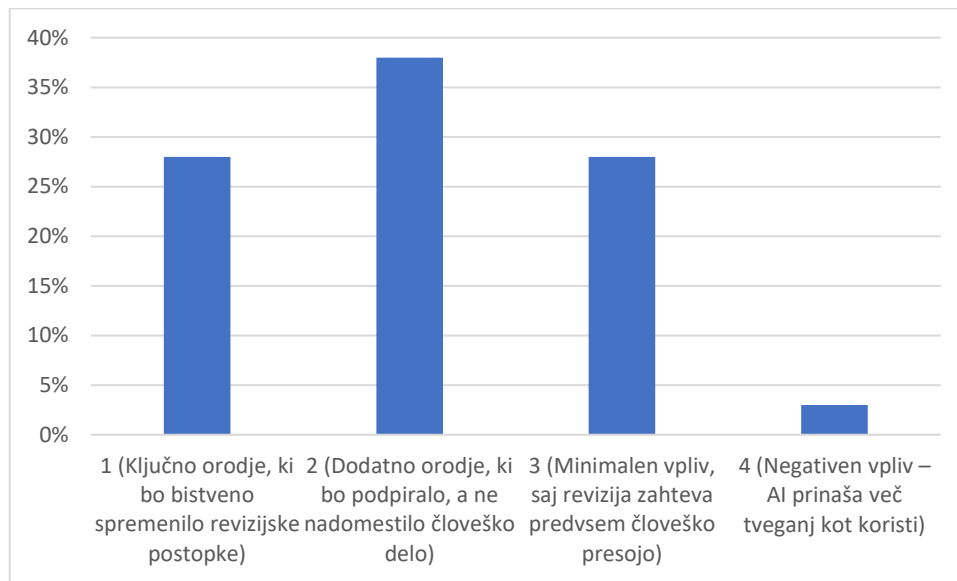

Vir: lastno delo.

Pri vprašanju »Kakšno vlogo menite, da bo GUI imela v prihodnosti?« je največji delež anketiranih (38 %) menil, da bo UI predstavljala dodatno orodje, ki bo podpiralo delo revizorjev, vendar ne bo v celoti nadomestilo človeškega odločanja. Ta pogled kaže na uravnoteženo razumevanje vloge UI kot pomočnika in ne kot popolnega nadomestka človeške presoje. Takšno stališče se sklada tudi s sodobnimi teoretskimi izhodišči, ki opozarjajo, da so presoja, intuicija in etika še vedno ključne sestavine revizijskega poklica, ki jih UI težko nadomesti (Boolaky in Soobaroyen, 2019).

Zanimivo je, da enak delež vprašanih (28 %) razume prihodnjo vlogo UI na dveh diametralno različnih ravneh: kot orodje, ki bo bistveno preoblikovalo revizijske postopke, in kot nekaj, kar bo imelo minimalen vpliv na revizijo, saj naj bi bila ta pretežno odvisna od človeške presoje. Ta razdeljenost mnenj kaže na različne stopnje pripravljenosti in zaupanja v tehnologijo, kar lahko izvira iz osebnih izkušenj ali razumevanja njenega delovanja. Le 3 % anketirancev so bili mnenja, da bo UI imela negativen vpliv, kar pomeni, da večina revizijskih strokovnjakov vidi prihodnost UI kot priložnost in ne kot grožnjo. Rezultati torej odražajo zmerno optimistično naravnost do prihodnosti UI v reviziji – večina anketirancev meni, da bo UI imela pomembno dopolnilno vlogo, vendar bo človeška presoja še vedno ključna komponenta uspešne revizije.

Slika 6: Vloga GUI v prihodnosti

Vir: lastno delo.

V zaključnem delu ankete so bila zastavljena tri vprašanja, ki so se nanašala na zaznano koristnost UI pri delu revizorjev, njihovo dojetje zahtevnosti uvajanja UI ter njihovo pripravljenost na dodatno usposabljanje (Slika 7). Poleg interpretacije lastnih rezultatov je bila opravljena tudi primerjava z ugotovitvami študije Mansour in drugi (2025), ki je proučevala podobne vidike v več državah v razvoju.

Pri prvem sklopu, ki se je nanašal na zaznavanje vpliva UI na učinkovitost in kakovost revizijskega dela, je 58 % anketiranih izrazilo soglasje, 29 % jih je ostalo nevtralnih, 13 % pa se z navedbo ni strinjalo. Takšna porazdelitev nakazuje, da večina anketirancev prepoznava UI kot orodje, ki lahko prispeva k optimizaciji revizijskih procesov, hkrati pa opozarja na obstoj določenih zadržkov. Rezultati so skladni z ugotovitvami Mansour in drugi (2025), ki potrjujejo, da zaznana koristnost UI pomembno vpliva na pripravljenost posameznikov za njeno sprejemanje in uporabo.

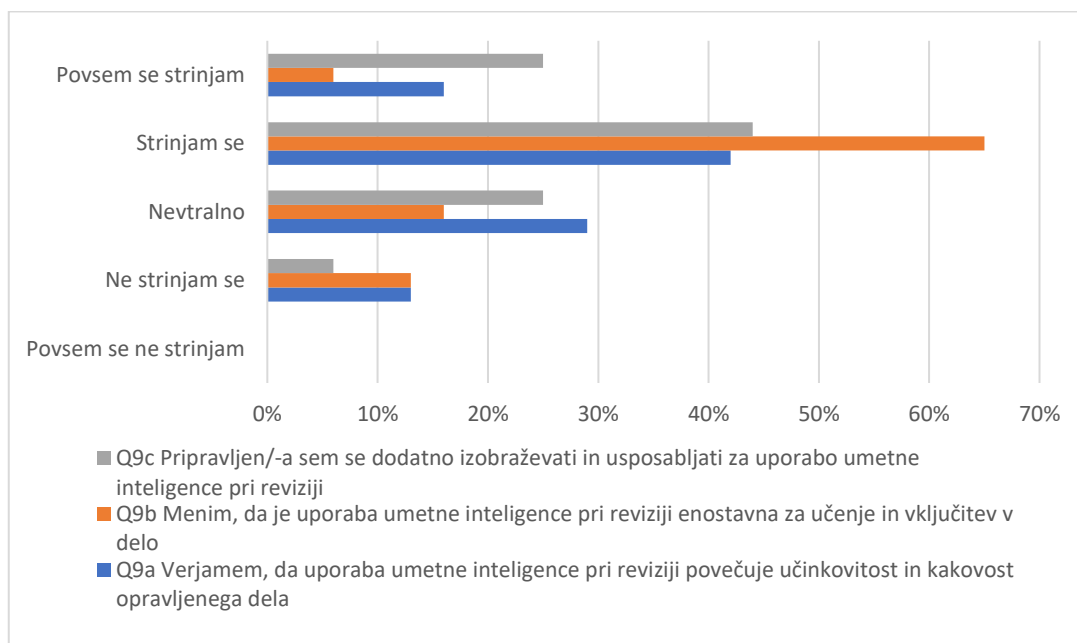
V drugem sklopu, ki se je nanašal na zaznano enostavnost uporabe UI, je 71 % udeležencev menilo, da tehnologija ne predstavlja večjih tehničnih izzivov, 16 % jih je ostalo nevtralnih, 13 % pa se z navedbo ni strinjalo. Tak rezultat potrjuje, da revizorji – zlasti mlajše generacije – razumejo UI kot razmeroma dostopno in izvedljivo rešitev. Tudi ta ugotovitev je skladna z raziskavo Mansour in drugi (2025), ki izpostavlja, da zaznana enostavnost uporabe pomembno prispeva k večji sprejetosti tehnologij v praksi.

Tretji sklop je bil usmerjen v pripravljenost na dodatno usposabljanje za uporabo UI. Skoraj 70 % vseh anketirancev je izrazilo pripravljenost za dodatno izobraževanje, le 6 % pa jih je bilo izrazito proti. Mansour in drugi (2025) podobno ugotavljajo, da pripravljenost na učenje

predstavlja posredni mehanizem, ki močno vpliva na dejansko uporabo UI – večja naklonjenost usposabljanju pomeni večjo verjetnost za uspešno implementacijo.

Vsi trije analizirani odgovori torej tvorijo skladen vzorec, ki kaže na zmerno do visoko stopnjo digitalne pripravljenosti v revizijski stroki. Ta ugotovitev omogoča oblikovanje smernic za prihodnje ukrepe – od razvoja vsebin za usposabljanje do oblikovanja orodij, ki temeljijo na enostavnosti uporabe. Analiza rezultatov kaže, da se zaznane ovire za uporabo UI razlikujejo glede na spol in delovne izkušnje. Moški pogosteje izpostavljajo točnost in zanesljivost rezultatov, medtem ko ženske nekoliko bolj poudarjajo regulativne vidike ter varovanje podatkov. Pri manj izkušenih anketirancih prevladuje zaznava pomanjkanja znanja in usposobljenosti, medtem ko tisti bolj izkušeni pogosteje opozarjajo na zaupnost podatkov in nejasen regulativni okvir. Ugotovitve kažejo, da se z večanjem strokovnih izkušenj težišče zaznanih izzivov premika od individualnih k institucionalnim vprašanjem.

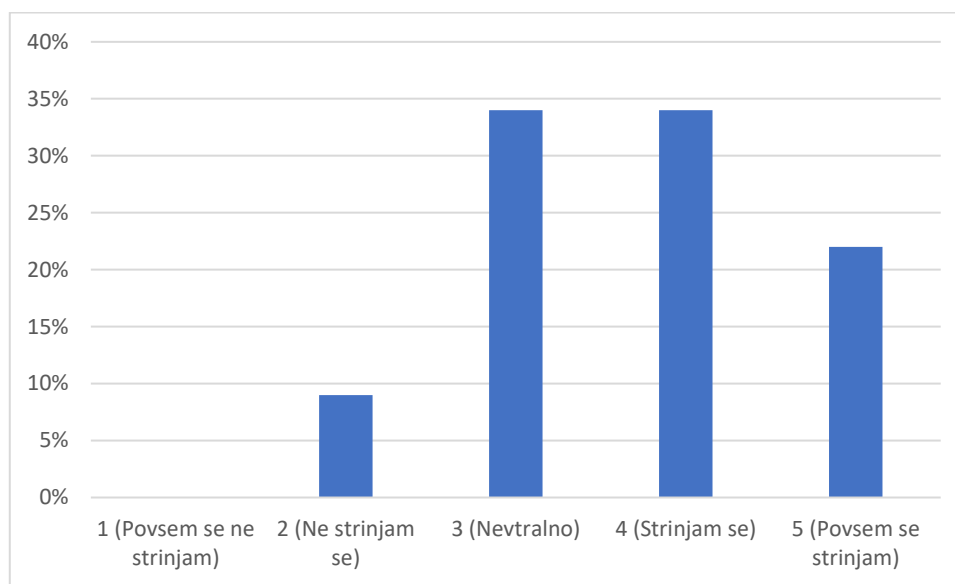
Slika 7: Učinkovitost, uporaba in pripravljenost za izobraževanje

Vir: lastno delo.

Zadnje vprašanje v anketi je bilo oblikovano z namenom, da se oceni splošna naravnost anketirancev do tehnologije: »Na splošno me navdušujejo nove tehnologije in rad/-a preizkušam sodobna digitalna orodja.« (slika 8). Namen tega vprašanja je bil ugotoviti, v kolikšni meri anketiranci izražajo tehnološko radovednost oz. digitalno odprtost – kar je po številnih raziskavah pomemben dejavnik, ki vpliva na sprejemanje novih tehnologij v praksi. Rezultati kažejo, da 56 % udeležencev izraža pozitiven odnos do tehnologije (34 % se strinja in 22 % se povsem strinja). Le 9 % jih zavzema negativno stališče, medtem ko jih 34 % ostaja nevtralnih. Ta razporeditev odgovorov nakazuje na razmeroma visoko stopnjo pripravljenosti za preizkušanje digitalnih rešitev, pri čemer je opazno določeno zadržano jedro anketirancev, ki ne izkazujejo niti navdušenja niti odpora.

Slika 8: Navdušenje nad novo tehnologijo in želja po preizkušanju sodobnih digitalnih orodij

Vir: lastno delo.

Obstaja korelacija med digitalno odprtostjo in pripravljenostjo za uporabo UI. Posamezniki, ki so bolj navdušeni nad tehnologijo, se praviloma lažje odločajo za uporabo novih digitalnih orodij ter izražajo večjo pripravljenost za dodatno izobraževanje, kar potrjujejo tudi rezultati pri drugih anketnih vprašanjih. Ta povezava je bila opažena tudi v študiji Mansour in drugi (2025), kjer so avtorji ugotovili, da osebnostna značilnost »tehnološka inovativnost« pomembno napoveduje naklonjenost uporabi UI.

6 SKLEP

V zadnjem desetletju je UI, zlasti njena generativna veja, hitro preoblikovala številne panoge – tudi področje revizije, ki je bilo tradicionalno poznano po svoji konservativnosti, ročnem delu in strogi regulaciji. Namen zaključne strokovne naloge je bil raziskati, kakšna je lahko vloga GUI pri izboljševanju revizijskih postopkov, katere naloge lahko optimizira in avtomatizira, kakšni so največji izzivi pri njeni uvedbi ter kakšen odnos do te tehnologije imajo revizorji, zlasti mlajši kadri, ki so pogosto v ospredju pri uvajanju sprememb.

V teoretičnem delu smo predstavili razvoj UI, osnovne koncepte, kot so strojno učenje in generativni modeli, ter vlogo UI v širšem poslovnem okolju. Nato smo se osredotočili na konkretne možnosti uporabe UI v reviziji, med katerimi izstopajo pomoč pri analizi podatkov, avtomatizacija ponavljajočih se nalog, zaznavanje tveganj in pomoč pri pripravi poročil. Pri tem smo posebej poudarili pravne, etične in strokovne izzive, ki jih prinaša uvajanje teh tehnologij – od varovanja občutljivih podatkov do zagotavljanja transparentnosti in skladnosti z zakonskimi ter regulativnimi zahtevami, kot jih opredeljujejo standardi in evropska zakonodaja.

Empirični del zaključne strokovne naloge je bil zasnovan na anketnem vprašalniku, ki smo ga oblikovali na podlagi obstoječe literature in predhodnih raziskav, kar je omogočilo primerljivost rezultatov. V raziskavi je sodelovalo 31 zaposlenih v reviziji z različnimi delovnimi izkušnjami. Rezultati so pokazali, da večina vprašanih že uporablja GUI – več kot tretjina redno, prav toliko pa občasno. Najpogosteje jo uporabljajo za pomoč pri pisanju oz. komunikaciji, poenostavitvi zapletenih dokumentov in analizi podatkov, kar kaže na postopno, a vztrajno integracijo UI v vsakodnevne delovne procese.

Zanimivo je tudi dejstvo, da je večina anketirancev ocenila UI kot koristno ali zelo koristno orodje, čeprav nekateri še izražajo zadržanost glede točnosti rezultatov in pomanjkanja jasnih smernic. Med glavnimi ovirami so bile izpostavljene skrbi glede zanesljivosti, varovanja podatkov in pomanjkanja usposobljenosti za delo z novimi orodji. Kljub temu je večina sodelujočih izkazala pripravljenost za dodatno izobraževanje in odprtost za uporabo sodobne tehnologije, kar pomeni, da obstaja dober temelj za nadaljnjo digitalno preobrazbo revizijske prakse.

Zadnje vprašanje, ki se je nanašalo na navdušenost nad tehnologijo, dodatno potrjuje, da je tehnološka odprtost pomemben dejavnik pri uvajanju UI. Tisti, ki so izrazili večje zanimanje za preizkušanje digitalnih orodij, so tudi pogosteje uporabljali UI in jo ocenili kot bolj koristno. Na podlagi izvedene raziskave in analize lahko potrdimo, da so bili namen in zastavljeni cilji zaključne strokovne naloge doseženi. Z empiričnimi podatki smo pridobili vpogled v dejansko stanje uporabe UI v revizijski praksi – ugotovili smo, da revizorji prepoznavajo potencialne UI pri povečanju učinkovitosti, a hkrati izpostavljajo ovire, kot so pomanjkanje regulative, varnostni pomisleki in potreba po dodatnem usposabljanju.

SEZNAM KLJUČNE LITERATURE

1. Pearson. Arens, A. A., Elder, R. J., & Beasley, M. S. (2017). *Auditing and Assurance Services: An Integrated Approach* (16. izd.). Pearson. <https://digilib.stekom.ac.id/>
2. Boolaky, P. K. in Soobaroyen, T. (2019). The perceptions and determinants of auditing and reporting quality in the Asia-Pacific region. *Australian Accounting Review*, 29(1), 56–70. <https://repository.essex.ac.uk/21749/1/AUAR.pdf>
3. De Santis, F., Abbas, K. in Presti, C. (2024). AI technologies in auditing: A paradoxical tension analysis. *SSRN Working Paper Series*, 2024(1), 1–23.
4. Fedyk, A., Hodson, J., Khimich, N. in Fedyk, T. (2022). Is artificial intelligence improving the audit process? *Review of Accounting Studies*, 27(3), 1253–1278. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11142-022-09697-x.pdf>
5. Katamba, A. B. (2019). *The usage of information systems in audits and fraud detection*. University of Nottingham, (Doctoral Dissertation).
6. Tvede-Jensen, A. in Werner, E. (2024). *AI regulation within auditing? The implementation of the AI Act*. Lund University, (Master's Thesis).

LITERATURA IN VIRI

1. BDO. (2022). How MindBridge is Transforming the Audit Experience. <https://www.bdo.com>
2. Chui, M., Manyika, J. in Miremadi, M. (2018). Notes from the AI frontier: Insights from hundreds of use cases. McKinsey & Company. <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-analytics/our-insights/notes-from-the-ai-frontier-applications-and-value-of-deep-learning>
3. Davenport, T., Guha, A., Grewal, D. in Bressgott, T. (2020). How artificial intelligence will change the future of marketing. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 48(1), 24–42.
4. Deloitte. (2021). Argus Cognitive Technology for Contract Analysis. <https://www2.deloitte.com>
5. Dhariwal, P. in Nichol, A. (2021). Diffusion Models Beat GANs on Image Synthesis. *NeurIPS*, 34, 8780–8794.
6. Evropski parlament in Svet. (2024). *Uredba (EU) 2024/1689 z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci* (Akt o umetni inteligenci). Uradni list Evropske unije, L 1689/2024.
7. EY. (2020). EY Helix: Unlocking value through data. <https://www.ey.com>
8. Floridi, L. et al. (2018). AI4People – An Ethical Framework for a Good AI Society: Opportunities, Risks, Principles, and Recommendations. *Minds and Machines*, 28, 689–707.
9. Hayes, R., Gortemaker, H., & Wallage, P. (2014). *Principles of auditing: An introduction to international standards on auditing*. Pearson.
10. Kaplan, A. in Haenlein, M. (2019). Siri, Siri, and my hand: Who's the fairest in the land? *Business Horizons*, 62(1), 15–25.
11. Katamba, A. B. (2019). The usage of information systems in audits and fraud detection. University of Nottingham, Doctoral Dissertation.
12. KPMG. (2021). Audit Innovation with KPMG Clara. <https://home.kpmg>
13. Mansour, E. M., Al-Zyod, L., & Ghassab, E. E. (2025). Auditor's willingness to learn and its effect on the intention to use AI technologies in the audit process: Evidence from emerging economies. *Journal of Financial Reporting and Accounting*.
14. Russell, S. in Norvig, P. (2021). *Artificial Intelligence: A Modern Approach* (4. izd.). Pearson.
15. Slovenski inštitut za revizijo. (2021). *Revizijska standardi*. Slovenski inštitut za revizijo.
16. Willcocks, L. P., Lacity, M. C. in Craig, A. (2017). Robotic Process Automation: Strategic Transformation Lever for Global Business Services? *Journal of Information Technology Teaching Cases*, 7(1), 17–28.

PRILOGA

Priloga 1: Anketni vprašalnik za zaposlene v revizijski hiši

Pozdravljeni, sem Nik Rogič, študent 3. letnika Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. Anketa je namenjena raziskavi uporabe generativne umetne inteligence med zaposlenimi v reviziji. Vaše odgovore bom obravnaval anonimno in jih uporabil izključno v raziskovalne namene. Izpolnjevanje ankete vam bo vzelo približno 3 minute.

Spol:

- Moški
- Ženska

Starost:

- Manj kot 23 let
- 23–30 let
- 30–40 let
- 40 let ali več

Delovne izkušnje:

- Manj kot 1 leto
- 1–3 leta
- 4–8 let
- Več kot 8 let

Ste že uporabljali generativno umetno inteligenco pri svojem delu v reviziji?

- Da, redno
- Občasno
- Poskusil/-a sem, vendar je ne uporabljam pogosto
- Ne, nikoli

Če ste jo uporabljali, za katere naloge?

- Analiza in interpretacija podatkov (npr. prepoznavanje vzorcev, poenostavitev analitičnih poročil)
- Priprava in urejanje poročil (npr. oblikovanje povzetkov, predlogi besedil)
- Preverjanje skladnosti s standardi in zakonodajo (npr. iskanje predpisov, primerjava dokumentov)
- Avtomatizacija ponavljajočih se nalog (npr. sortiranje dokumentov, obdelava velike količine podatkov)
- Priprava prezentacij in poročil za stranke (npr. generiranje vizualizacij, pisanje osnutkov)
- Poenostavitev razlage kompleksnih podatkov (npr. povzetki dolgih dokumentov)
- Pomoč pri pisanju e-pošte in notranji komunikaciji (npr. predlogi odgovorov)

Kako koristna se vam zdi generativna umetna inteligenca pri reviziji?

- Zelo koristna – močno izboljšuje moje delo
- Koristna – v določenih primerih pomaga

- Nevtralna – ni bistvenega vpliva
- Nekoristna – ne vidim prednosti pri uporabi
- Nisem je še uporabljal/-a

Kaj je po vašem mnenju največja ovira za uporabo umetne inteligence?

- Skrbi glede točnosti in zanesljivosti rezultatov
- Pomanjkanje regulativnih smernic in pravil
- Varovanje podatkov in zaupnost informacij
- Pomanjkanje znanja in usposobljenosti za uporabo UI
- Ne vidim uporabne vrednosti za svoje delo

Kakšno vlogo menite, da bo generativna umetna inteligenca imela v prihodnosti?

- Ključno orodje, ki bo bistveno spremenilo revizijske postopke
- Dodatno orodje, ki bo podpiralo, a ne nadomestilo človeškega dela
- Minimalen vpliv, saj revizija zahteva predvsem človeško presojo
- Negativen vpliv – UI prinaša več tveganj kot koristi

Vprašanja glede učinkovitosti in uporabe UI (povsem se ne strinjam, ne strinjam se, nevtravno, strinjam se, povsem se strinjam):

- Verjamem, da uporaba umetne inteligence pri reviziji povečuje učinkovitost in kakovost opravljenega dela.
- Menim, da je uporaba umetne inteligence pri reviziji enostavna za učenje in vključitev v delo.
- Pripravljen/-a sem se dodatno izobraževati in usposablјati za uporabo umetne inteligence pri reviziji.

Na splošno me navdušujejo nove tehnologije in rad/-a preizkušam sodobna digitalna orodja.

- Povsem se ne strinjam
- Ne strinjam se
- Nevtralno
- Strinjam se
- Povsem se strinjam